

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/118/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114237419
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5114237419.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Jozefa Turzu, v právnom spore žalobcov: 1/ Q. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XXX, XXX XX L., 2/ Z. P., nar. XX.XX. XXXX, bytom L. XXX, XXX XX L., 3/ B. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XXX, XXX XX L., proti žalovanému: Z. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XXX, XXX XX L., zastúpenému právnu zástupkyňou JUDr. Sabínou Hodoňovou, PhD., LL.M., advokátkou so sídlom Mariánske námestie 31, 010 01 Žilina, IČO: 42 224 501, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 13C/370/2014-485 zo dňa 01. augusta 2023, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu vo výroku II. o trovách konania potvrdzuje.

Vo výroku I., ktorým súd konanie zastavil, zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

Žalobcom 1/ až 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

- Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 13C/370/2014-485 zo dňa 01. 08. 2023 konanie zastavil (výrok I.) a žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).
- V odôvodnení konštatoval, že žalobou doručenu súdu dňa 21. 11. 2014 sa pôvodná žalobkyňa B. P., rod. M., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom G. XXX, zomr. dňa XX. XX. XXXX, domáhala vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov.
- Potom čo súd prvej inštancie po úmrtí pôvodnej žalobkyne rozhodol o pokračovaní v konaní so žalobcami 1/ až 3/ ako jej právnymi nástupcami, títo podaním doručeným súdu dňa 20. 06. 2023 zobrali žalobu v celom rozsahu späť. Žalovaný podaním doručeným súdu dňa 20. 07. 2023 so späťvzatím žaloby súhlasil a žiadal priznať náhradu trov konania.
- Citujúc ust. § 144, § 145, § 146 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) súd konanie zastavil.
- Vychádzajúc z ust. § 256 ods. 1 C. s. p. súd žiadnej zo strán konania nárok na náhradu trov konania nepriznal s odôvodnením, že žalobcovia 1/ až 3/ procesné zavinenie na zastavení konania nenesú, do konania museli vstúpiť výlučne titulom právneho nástupníctva po pôvodnej žalobkyňi.
- Proti tomuto uzneseniu, čo do výroku o trovách konania, podal žalovaný z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p. odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zmeny spočívajúcej v priznaní mu náhrady trov konania voči žalobcom v celom rozsahu.
- Žalovaný poukázal na priebeh sporu, pokiaľ ide o určenie masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom konštatoval, že súhlasí s tým, že v prípade zastavenia konania sa pri rozhodovaní o trovách skúma výlučne procesné zavinenie, bez možnosti prijatia záverov o predmete sporu podľa ustanovení hmotného práva. Z tohto pohľadu je však bezvýznamné ako sa žalobcovia stali

účastníkmi konania na žalujúcej strane. Spor prevzali v stave, v akom ho takým učinili úkony ich právnej predchodkyne, pričom on sám neučinil nič v zmysle uspokojenia uplatnených nárokov právnej predchodkyne žalobcov, či žalobcov samotných. Neurobil tak nič, čo by mohlo mať za následok záver o tom, že procesne zavinil zastavenie konania.

8. Nesúhlasil so záverom súdu, že žalobcovia nenesú procesné zavinenie na zastavení konania, nakoľko do konania museli vstúpiť výlučne titulom právneho nástupníctva po pôvodnej žalobkyni. Ich vstup do konania ako právnych nástupcov po pôvodnej žalobkyni nebol dôvodom zastavenia konania, príčinou zastavenia konania bol procesný návrh žalobcov. On späťvzatie žaloby nijakým spôsobom nezapríčinil. Pokiaľ s ním aj súhlasil, neznamená to, že sa tým vzdal nároku na náhradu trov konania. Žalobcovia by nezavinili zastavenie konania iba vtedy, ak by ku späťvzatiu došlo pre jeho konanie. Ide teda iba o to, či sa žalobcovia domohli uplatneného nároku, alebo nie a žalobcovia sa nárokov uplatnených ich právnou predchodkyňou nedomohli.

9. Pokiaľ súd konštatoval, že žalobcovia museli vstúpiť do konania v rámci ich dedičských nárokov, žalobcovia mali vedomosť o prebiehajúcom spore a mohli dedičstvo po pôvodnej žalobkyni odmietnuť a nemuseli by tak vstupovať do začatých konaní.

10. Uviedol, že rovnaký výklad, k akému pristúpil súd, o vťahnutí žalobcov do konania, sa dá použiť aj na neho, nakoľko bol rovnako vťahnutý do konania pôvodnou žalobkyňou a stal sa tak žalovanou stranou sporu bez vlastnej vôle a vlastného rozhodnutia. To na jeho strane vyvolalo trovy konania, ktoré by mu inak neboli vznikli.

11. Žalobcovia 1/ až 3/ sa k odvolaniu žalovaného nevyjadрили.

12. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom /§ 355 ods. 2, § 357 písm. m) C. s. p./, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal uznesenie okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku o trovách konania podľa § 387 C. s. p. ako vecne správne potvrdil, aj keď sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia 1/ až 3/ nenesú procesné zavinenie na zastavení konania z dôvodu, že do konania museli vstúpiť výlučne titulom právneho nástupníctva po pôvodnej žalobkyni.

13. Podľa § 256 ods. 1 C. s. p. ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

14. Podľa § 257 C. s. p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, civilnoprávne sporové konanie je ovládané jednak zásadou zodpovednosti za výsledok, podľa ktorej strana, ktorá mala v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov vynaložených na účelné uplatnenie alebo bránenie svojho práva (§ 255 C. s. p.), jednak zodpovednosťou za zavinenie zastavenia konania, podľa ktorej strana, ktorá zavinila zastavenie konania je povinná nahradiť trovy konania protistrane (§ 256 C. s. p.). Zavinenie na zastavení konania na účely rozhodovania o trovách konania treba posudzovať výlučne z procesného hľadiska. V prípade, ak zastavenie konania nie je možné pripísať žiadnej zo strán konania, prichádza do úvahy postup podľa § 257 C. s. p. (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 210/2019 zo dňa 30. 10. 2019).

16. Odvolací súd, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, dospel k záveru, že zavinenie na zastavení konania nie je možné jednoznačne pripísať žiadnej zo strán konania, resp. každá zo strán konania má na zastavení konania rovnaký podiel.

17. Predmetom konania v prejednávacom spore bolo vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je konaním, v ktorom majú obe strany konania tak postavenie žalobcu, ako aj postavenie žalovaného (iudicium duplex). Táto skutočnosť sa prejavuje najmä tým, že podaním návrhu je uplatnené i právo žalovaného na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva súdom, a taktiež jeho právo na súdnu ochranu v tejto veci; uplatneniu jeho práva by naďalej bránila prekážka litispendencie. Ten z účastníkov právneho vzťahu, ktorý uplatní svoje právo na usporiadanie ich vzťahu súdnou cestou skôr než iný účastník tohto vzťahu,

sa stáva žalobcom. Nakoľko postavenie žalobcu, a k nemu patriace dispozičné oprávnenie na späťvzatie žaloby, prináleží konkrétnej osobe iba z titulu časového predstihu, súd môže takéto konanie zastaviť len so súhlasom žalovaného, pričom súhlas žalovaného so späťvzatím žaloby musí byť výslovne a zrozumiteľne vyjadrený v podaní určenom súdu (§ 123 ods. 1 C. s. p.). V tomto prípade nejde o nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby podľa § 146 ods. 1 C. s. p., ale o skutočnosť, že za žalobcu treba považovať obidve strany sporu, a preto späťvzatie žaloby urobené len jednou z nich nemôže viesť bez súhlasu (vyjadrenia zhodnej vôle) druhej strany k zastaveniu konania (porovnaj aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 52/2008). K účinnosti späťvzatia žaloby/návrhu na začatie konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa teda vždy vyžaduje súhlas žalovaného. V prípade späťvzatia žaloby/návrhu na začatie konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a zastavenia konania v dobe, keď od zániku tohto spoluvlastníctva uplynula doba dlhšia ako tri roky, dochádza totiž k nevyvrátiteľnej domnienke vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov v zmysle § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka.

18. Z uvedeného je zrejmé, že pre zastavenie konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa vyžaduje súčasné naplnenie dvoch podmienok - späťvzatie žaloby žalobcom a súhlas žalovaného so späťvzatím žaloby. Pokiaľ teda i žalobcovia zobrali žalobu späť, nie je možné pričítať zavinenie na zastavení konania výlučne im, keďže pre zastavenie konania samotný tento dispozičný úkon nepostačuje a musí k nemu pristúpiť i súhlas žalovaného (v danom prípade sa pritom za súhlas so späťvzatím žaloby nemôže považovať nevyjadrenie súhlasu, t. j. nečinnosť žalovaného po späťvzatí žaloby). Za daného stavu dospel odvolací súd k záveru, že sú naplnené dôvody pre nepriznanie náhrady trov konania žiadnej zo strán konania v zmysle § 256 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 257 C. s. p., keď k zastaveniu konania došlo v dôsledku kumulácie úkonu žalobcov - späťvzatia žaloby a úkonu žalovaného - súhlasu so späťvzatím žaloby, a teda obe strany mali na zastavení konania rovnaký podiel.

19. Pokiaľ žalovaný v odvolaní poukázal na to, že on sám neučinil nič v zmysle uspokojenia uplatnených nárokov právnej predchodkyne žalobcov, či žalobcov samotných, odvolací súd zároveň dodáva, že v dôsledku súhlasu žalovaného so späťvzatím žaloby žalobcami zároveň nedošlo ani k uspokojeniu jeho nárokov (iudicium duplex) uplatnených v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka, resp. vyporiadania v zmysle jeho návrhu, ktorým sa domáhal prikázania pozemkov špecifikovaných v žalobe do jeho výlučného vlastníctva spolu s vrátením toho, čo zo svojho výlučného majetku použil na bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, o ktorom nároku súd rozhoduje len na návrh oprávneného.

20. Vychádzajúc z uvedených skutočností a záverov odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania podľa § 387 C. s. p. ako vecne správne potvrdil.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou odvolacieho konania boli žalobcovia 1/ až 3/, a to v celom rozsahu, preto im voči žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Nakoľko však žalobcom 1/ až 3/ v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, odvolací súd, vychádzajúc zo zásady hospodárnosti konania, žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (v dôsledku čoho nie je následne potrebné rozhodovať o výške trov odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 C. s. p., ktorá v danom prípade predstavuje 0,- eur).

22. Vo výroku o zastavení konania, ktorý nebol napadnutý odvolaním žiadnej zo strán konania, ponechal odvolací súd rozsudok okresného súdu nedotknutý.

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)